

Na FAV se konalo setkání Společnosti pro fotogrammetrii a dálkový průzkum

15.5.2023 - Václav Čada | Západočeská univerzita v Plzni

Prostorová data získaná metodami fotogrammetrie a dálkového průzkumu Země jsou v současné době neodmyslitelnou součástí oborů zabývajících se problematikou životního prostředí, vývoje krajiny či predikcí záplav území, ale zároveň mohou být neocenitelnou pomůckou pro dokumentaci přírodních a technických katastrof v rámci Integrovaného záchranného systému. Další podrobné informace je možné získat na webových stránkách organizace.

Program 88. setkání SFDP se věnoval pořízení Digitální technické mapy kraje, která bude pokrývat celé území České republiky a stane se mimo jiné zdrojem dat inženýrských sítí pro Územně analytické podklady. Volba Západočeské univerzity jako místa dění nebyla náhodná, protože jak město Plzeň, tak Plzeňský kraj mají ve vedení technické mapy města i kraje dlouhou tradici a bohaté zkušenosti. Také řada firem v regionu se podílí na mapování, vedení a správě technických map po celé ČR.

Obsah Digitální technické mapy kraje budou tvořit dvě hlavní skupiny dat - dopravní a technická infrastruktura a základní prostorová situace. Ke správě mapy vzniká Informační systém Digitální mapy veřejné správy, jehož vedením je pověřen Český úřad zeměměřický a katastrální. Informační systémy Digitální technické mapy krajů budou provozovány v přenesené působnosti krajskými úřady.

Program plzeňského setkání byl rozdělen na dopolední a odpolední část. Dopoledne bylo možné vyslechnout přednášky Jiřího Šímy, Michala Součka, ředitele firmy Georeal spol. s r.o. Karla Vondráčka, Luboše Hübschmana, Martina Schejbala či zástupce katedry geomatiky Fakulty aplikovaných věd ZČU Václava Čady. Zájem ze strany SFDP byl také věnován tomu, jak je problematika DTM kraje zařazována do výuky studentů na katedře geomatiky.

Odpolední část setkání tvořila exkurze do firmy Georeal spol. s r.o., dlouhodobého partnera Fakulty aplikovaných věd. Účastníci měli možnost se seznámit s pracovníky podílejícími se na procesech tvorby, vedení a správy DTM nebo s technickým a technologickým vybavením pracoviště. Václav Čada poznamenává: *„Osobně jsem byl mile překvapen, s jakou otevřeností jsme se mohli seznámit s výsledky jejich práce, problémy, které musí řešit, a s jejich vizemi, které budou muset do budoucna uskutečnit, aby se kvalita a technické parametry tohoto nového technického díla mohla udržet a zvyšovat. Jako velký problém do budoucna je identifikován nedostatek kvalitně připravených vysokoškolsky vzdělaných odborníků jak pro terénní měřické práce, tak pro fotogrammetrické vyhodnocení a konsolidaci dat a jejich vedení v rozsáhlých geografických databázích. Bylo konstatováno, že současní absolventi projevují velice nízkou ochotu se dále učit novým činnostem, mají problémy v odborné komunikaci a velice omezenou kreativitu myšlení.“*

Závěr setkání byl věnován nejen oslavě 69. narozenin celoživotně činného profesionála v oblasti fotogrammetrie a dálkového průzkumu země Jiřího Šímy, ale též budoucnosti projektu Digitální technické mapy krajů jako zásadního projektu zdroje závazných, aktuálních geografických dat nejvyšší požadované úrovně přesnosti a podrobnosti, který by měl sloužit nejen agendám veřejné správy, odborné veřejnosti, ale být dostupný pro každého občana ČR.

SFDP je členkou mezinárodní společnosti International Society for Photogrammetry and Remote Sensing (ISPRS), založené v roce 1910 ve Vídni jako International Society for Photogrammetry (ISP).

Přínos českých a slovenských fotogrammetrů k rozvoji světové fotogrammetrie byl v minulosti oceněn například tím, že Valné shromáždění ISP svěřilo na kongresu ISP v Lisabonu (1964) vedení IV. komise ISP (Mapování z leteckých snímků) pro období 1964 – 1968 právě Československu.

Pořádání XXIII. Kongresu ISPRS v roce 2016 v Praze potvrdilo významnou pozici České republiky v oboru, neboť tato společnost sdružuje několik tisíc členů 194 národních a profesních organizací na pěti kontinentech. Kongres napomohl k širšímu mezinárodnímu začlenění českých odborníků a firem do mezinárodních projektů a jiných aktivit.

Od 60. let minulého století se letecká fotogrammetrie stala nejpoužívanější metodou v topografickém mapování a měla rozhodující podíl na novém mapování celého území tehdejší ČSR v měřítku 1:25 000. Rovněž výzkumné práce, završené zahájením ambiciózního projektu mapování ve velkých měřítkách mj. pro potřeby evidence nemovitostí (1961-1990), vyvolaly velkou mezinárodní pozornost a uznání. Dálkový průzkum Země je ve srovnání s fotogrammetrií mladým oborem vzniklým až v druhé polovině 20. století zejména v souvislosti s vysíláním pilotovaných i automatických družic, zprvu pro vojenské účely. V současnosti se s jeho výstupy setkáváme v aplikacích na internetu (Seznam, GoogleEarth apod.), kde jsou zemský povrch, objekty a jevy na něm znázorněny jednak na klasických mapách a jednak na ortofotech a ortofotomapách vzniklých zpracováním družicových nebo leteckých snímků.

<https://info.zcu.cz/clanek.jsp?id=5412>